

Edebiyat bahçesinden bir meyve...

Seyyid Muradi Reis

ORUÇ
BARBAROS

ÖNSÖZ

Türk klasikleri arasında çok mühim bir yeri olan ve Kanuni Sultan Süleyman Han'ın Hayreddin Paşa'ya emri üzerine Seyyid Muradi Reis'e yazdırdığı *Gazavât-ı Hayreddîn Paşa* her asırda okunan eserler arasına girmeyi başarmıştır. Barbaros Hayreddin Paşa'nın yanında ve hizmetinde bulunmuş reislerden olan Seyyid Muradi eseri niçin ve nasıl kaleme aldığını şu cümlelerle anlatmaktadır:

“Sultan Süleyman Han kendisinden önceki devirlere ait tarihler gibi, kendi zamanındaki hadiselerin tamamının bir kitap haline getirilmesi düşüncesiyle Cezayir beylerbeyi Barbaros Hayreddin Paşa'ya: “*Şimdi sen ve kardeşlerin nasıl ve ne sebeple ortaya çıktınız, sizler kimlersiniz? Bu zamana gelinceye kadar, karada ve denizde ne kadar gazalar ettiniz? Bunları eksiksiz olarak ve tafsilatıyla yazıp, kitap haline getirip gönderiniz ki, onlar da benim zamanımda yazılan tarihe kayd olunsun.*” diye yazdığı fermanı gönderdiğinde, onlar da nazmıyla, nesriyle ve tafsilatıyla hayatlarını yazıp bir araya getirmeye teşebbüs ettiler.

“Bunun üzerine Hayreddîn Paşa bilgilerin toplanması ve yazılması hususunda bana emir verdi ve ben de onun emri icabı doğru, açık ve Türkçe olarak yazmaya karar verdim. Bu bilgilerin bazısını kendilerinden işittim, bazısını onlarla birlikte gazalarda bulunan mücahidlerden aldım, bazısını da birçok gazalarda onlarla birlikte bulunduğumdan bizzat ben şahit oldum ki, doğruluğunda hiç şüphe yoktur.”

Midilli Adası fethedilince, Fatih Sultan Mehmed Han’ın emri üzerine buraya Vardar Yenicesi’nden getirilip yerleştirilen sipahilerden Yakub Ağa’nın dört yiğit oğlunun hikayesi olan bu eser, hususiyle Oruç Barbaros ve Hızır Barbaros’un Akdeniz’deki fetihlerini anlatmaktadır.

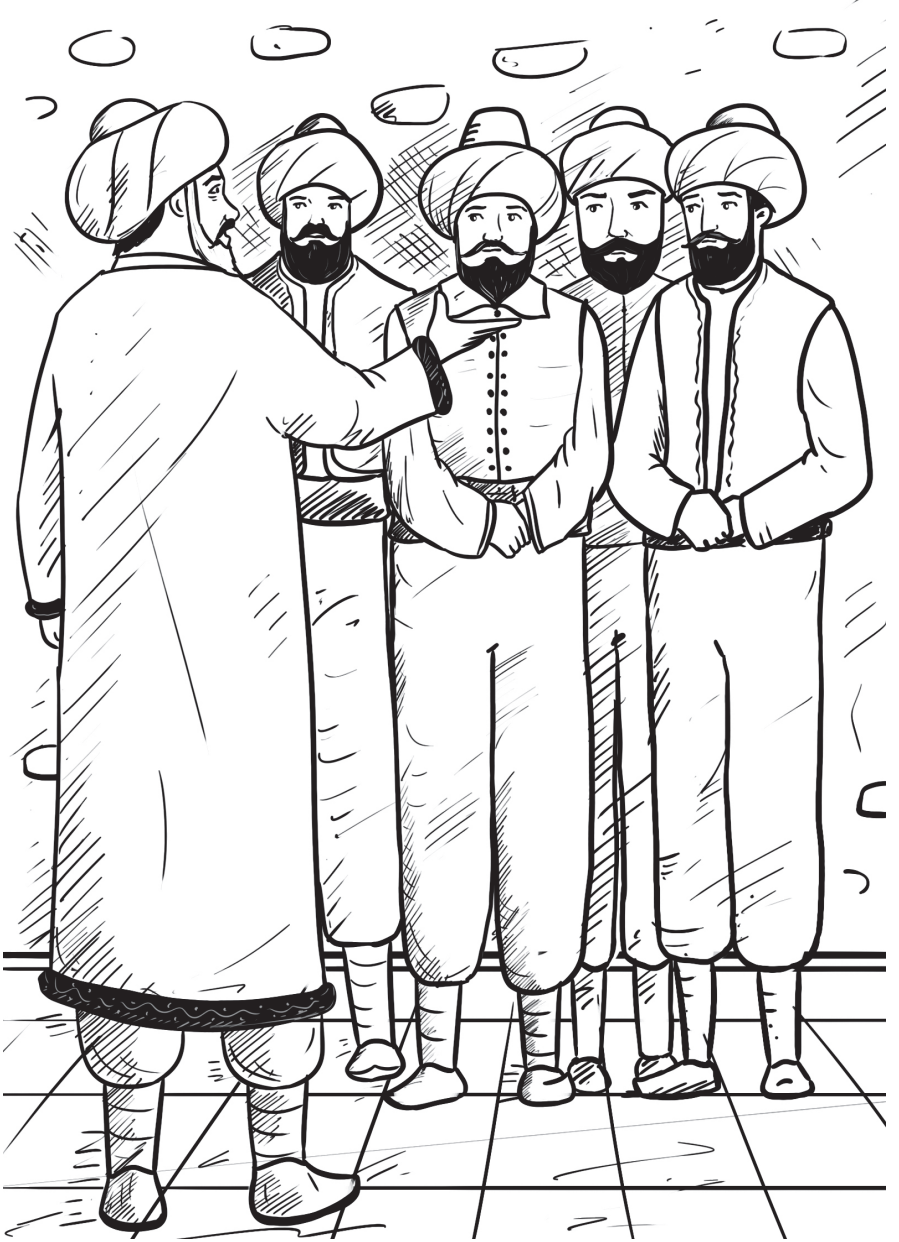
Eserin ilk bölümünde Barbaros Hayreddin Paşa’nın ağabeyi olan ve Cezayir’de Osmanlı hakimiyetinin temellerini atan meşhur Türk denizcisi Oruç Reis’in Akdeniz’de başından geçen hadiseler anlatılmaktadır. Akdeniz’de efsanevi bir nâm kazanan Oruç Reis’in en büyük hizmeti ise Kuzey Afrika’da Hıristiyan istilasına karşı koyarak İslam’ın bölgede tutunmasını sağlamış olmasıdır. Avrupa donanmasıyla yaptığı savaşlarda Allahü Teâlâ’nın izniyle hep galip geldikçe Avrupalı kaptanlar *“Bunlar Allah’ın yaktığı çıradır, değme nesne ile sönmez.”* diyerek acziyetlerini ifade etmişlerdir.

Çünkü o, bir deniz kumandanı, reis veya Cezayir sultanı olması’nın ötesinde aynı zamanda, bütün gazalarında Allah rızasını ön planda tutmuş, ibadetlerini

ve günlük manevi vazifelerini hiç ihmal etmemiş, bir mana eri ve gönül sultanıdır.

İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi ve Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi'nde manzum ve mensur birçok nüshası bulunan Seyyid Muradi'nin kaleminden süzülerek satırlara dökülen bu eserin ilk kısmı olan Oruç Barbaros'u herkesin rahatlıkla okuyup anlayacağı bir şekilde istifadenize sunuyoruz.

Faruk ınar

SULTAN BİRİNCİ SELİM (YAVUZ) DEVRİNDE OSMANLI DEVLETİ (1512-1520)

